

APEK

Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije
Stegne 7, p. p. 418
1001 Ljubljana
telefon: 01 583 63 00, faks: 01 511 11 01
e-naslov: info.box@apek.si, http://www.apek.si
davčna št.: 10482369

Številka: 0612-66/2011/4
Datum: 01.02.2012

Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije na podlagi prve alineje tretjega odstavka 109. člena Zakona o medijih (Uradni list RS, št. 110/2006-UPB1, 36/2008-ZPOMK-1, 77/2010-ZSFCJA, 90/2010 Odl.US: U-I-95/09-14, Up-419/09-15, 87/2011-ZAvMS, v nadaljevanju: ZMed) po uradni dolžnosti v zadevi strokovnega nadzorstva televizijskega programa TELEVIZIJA SLOVENIJA 1 /SLO 1/, izdajatelja RTV Slovenija, javni zavod, Kolodvorska 2, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa Marko Filli, izdaja naslednjo

ODLOČBO

1. Agencija ugotavlja in izdajatelja RTV Slovenija, javni zavod, Kolodvorska 2, 1000 Ljubljana, opozarja na kršitev tretjega odstavka 84. člena ZMed, ker programska vsebina »Dnevnik«, predvajana 20. 10. 2011 z začetkom ob 19:00:03 in 21. 10. 2011 z začetkom ob 19:00:04 v televizijskem programu TELEVIZIJA SLOVENIJA 1 /SLO 1/, med predvajanjem ni bila označena z ustreznim vizualnim simbolom, pred samim predvajanjem pa ni bilo predvajano ustrezno akustično in vizualno opozorilo, da vsebina ni primerna za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti.
2. Izdajatelj mora v roku enega (1) meseca od vročitve te odločbe v televizijskem programu TELEVIZIJA SLOVENIJA 1 /SLO 1/ zagotoviti izvajanje programskih zahtev tako, da bo pred predvajanjem programskih vsebin, ki niso primerne za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti, predvajano ustrezno akustično in vizualno opozorilo, med predvajanjem pa ustrezen vizualni simbol v skladu s 14. členom Zakona o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/2011, v nadaljevanju: ZAvMS).
3. Posebni stroški v tem postopku niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija je 3. 11. 2011 prejela pritožbo zaradi prikazovanja prizorov nasilja v informativnih oddajah, na podlagi katere je po uradni dolžnosti na podlagi prve alineje drugega odstavka 109. člena ZMed uvedla postopek strokovnega nadzorstva in za potrebe analize pridobila posnetek televizijskega programa TELEVIZIJA SLOVENIJA 1 /SLO 1/, predvajanega 20. 10. 2011 in 21. 10. 2011, od 18:30 do 20:00.

Agencija je v postopku strokovnega nadzorstva št. 0612-66/2011 preverjala, ali je bila programska vsebina »Dnevnik« v obdobju, ki ga je agencija analizirala, predvajana v skladu s 84. členom ZMed ter Pravilnikom o določitvi vizualnega in akustičnega opozorila za programske vsebine, ki niso primerne za otroke in mladoletnike (Uradni list RS, št. 39/2007; v nadaljevanju: Pravilnik).

APEK

Agencija je izvedla analizo pridobljenih posnetkov televizijskega programa TV SLOVENIJA 1 /SLO 1/ in zasledila programsko vsebino »Dnevnik«, predvajano 20. 10. 2011, z začetkom ob 19:00:03 in koncem ob 19:37:53, in 21. 10. 2011, z začetkom ob 19:00:04 in koncem ob 19:38:41. Agencija je ugotovila, da gre v primeru omenjene oddaje za informativno programsko vsebino, v kateri so 20. 10. 2011 v času med 19:00:04 in 19:00:10 predvajali napoved prispevka o ujetju in uboju libijskega voditelja Moamerja Gadafija. V napovedniku je bil predvajan amaterski posnetek, na katerem se vidi na hrbtu ležečega nezavestnega oziroma mrtvega Gadafija, z okrvavljenim obrazom in razgaljenim zgornjim delom telesa. Prispevek o smrti Gadafija je bil predvajan v času od 19:00:39 do 19:09:10, znotraj katerega je bila desno od voditeljice oddaje v času od 19:00:45 do 19:01:06 prikazana negibljiva slika vidno izmučenega oziroma mrtvega Gadafija s poškodovano in okrvavljeno glavo ter okrvavljenimi oblačili. V času od 19:01:23 do 19:01:38 je s predvajanega posnetka dobro viden okrvavljen obraz Gadafija, ki ga več moških nekam nese, iz posnetka je videti kot da je Gadafi takrat že mrtev. Novinarica je med predvajanjem teh posnetkov povedala: *»Nato je sledila prva fotografija okrvavljenega Moamerja Gadafija, tej še posnetek z mobilnega telefona. Po nekaterih navedbah upornikov se je Gadafi skrival v kanalizacijskem jašku. Ob sebi je imel zlato pištolo. Ranjen naj bi bil v obe nogi. Kako je umrl, ni jasno.«* Oddaja se je nadaljevala s pogovorom o pričakovanem nadaljnjem razvoju dogodkov v Libiji po Gadafijevi smrti. Po pogovoru je voditeljica oddaje napovedala: *»No, pred nekaj minutami pa smo dobili tudi posnetke Moamerja Gadafija, ki naj bi nastali takoj zatem, ko so ga sile začasnega nacionalnega sveta ujele v Sirti. Takrat je bil sicer hudo ranjeni Gadafi še živ.«* Medtem so se ves čas od 19:08:52 do 19:09:10 predvajali posnetki, na katerih se vidi močno okrvavljenega in izčrpanega Gadafija, naslonjenega na vozilo, okoli njega pa je zbrana skupina moških. Pred samim začetkom analizirane oddaje z dne 20. 10. 2011 se je v času od 18:54:07 do 18:54:33, takoj po risanki in oglasih, predvajal napovednik oddaje, v katerem je v delu zaslona ob voditeljici vidna negibna slika poškodovanega oziroma mrtvega Gadafija. V nadaljevanju analize je Agencija ugotovila tudi, da je bil na začetku oddaje »Dnevnik«, predvajane 21. 10. 2011 od 19:00:04 do 19:38:41, v napovedniku novic v času od 19:00:26 do 19:00:29 predvajan posnetek razgaljenega Gadafijevega trupla, okoli katerega se je trla skupina moških, ki so vsak s svojim telefonom ali fotoaparatom poskušali posneti Gadafijevo truplo. V prispevku o Gadafijevi smrti in pokopu so bili v času od 19:24:55 do 19:25:04 predvajani bližnji posnetki še živega, a izčrpanega Gadafija, ki močno krvavi in si z roko briše kri, ki mu teče iz glave, okoli njega pa se tre skupina moških. Poročevalka je medtem povedala: *»Po spektakularnem zajetju Moamerja Gadafija, ki Libijce prej deli kot združuje, njegova smrt še vedno buri duhove«*, predstavnik libijskih oblasti pa je pojasnil: *»Ranil ga je strel v glavo.«* V času od 19:25:07 do 19:25:24 je bil predvajan posnetek negibnega in okrvavljenega Gadafija, ki ga skupina moških nese oz. vleče po tleh, ležečega na hrbtu. Poročevalka je posnetke dodatno pojasnila: *»To je uradna verzija, objavljena potem, ko je svet obšel posnetek, iz katerega je mogoče videti, da se je nad dolgoletnim voditeljem znesla jezna množica. Tepli so ga, brcali in celo kot trofejo vlekli po ulicah rodne Sirte.«* Ob koncu prispevka je vključena še izjava predstavnika komisariata OZN za človekove pravice: *»Obstajata vsaj dva posnetka. Na enem je živ, na drugem mrtev. Ni jasno, kaj se je zgodilo vmes. Posnetka sta pretresljiva, saj prvi prikazuje ujetnika, drugi pa mrtveca.«*

Agencija je ugotovila, da je šlo pri opisanih prizorih za eksplicitni, zelo nazorni in realističen prikaz vojnega nasilja, fizičnega mučenja in poniževanja. V posnetkih je prikazanih več bližnjih prizorov mučene in od pretepa ter telesnih poškodb iznakažene in okrvavljene osebe, ki lahko v gledalcu vzbudijo občutke tesnobe in groze. Zaradi bližnjih in tresočih kadrov ter glasnega vpitja ljudi v ozadju delujejo prizori nasilja zelo intenzivno, zaradi česar je možnost pojava omenjenih občutkov pri gledalcu bistveno večja. Dnevnoinformativna oddaja je sicer žanr informativne programske vsebine, v kateri se vsakodnevno pričakuje predvajanje določenih prizorov nasilja, nesreč in podobno, a je ob tem potrebno upoštevati, da ob

APEK

navedeni uri tovrstne vsebine spremljajo tudi otroci in mladoletne osebe, na katere imajo lahko določene vsebine škodljiv vpliv. Zato je potrebno otroke in mladoletnike, predvsem pa njihove starše, na pojav nasilnih vsebin ustrezno in pravočasno opozoriti. Odgovornost staršev pa je, da odločijo, ali bodo opozorilo izdajatelja upoštevali in otrokom dopustili ogled takšne vsebine. Zadevna programska vsebina bi morala biti zaradi vseh navedenih razlogov v skladu s tretjim odstavkom 84. člena ZMed med predvajanjem označena z ustreznim vizualnim simbolom, pred samim predvajanjem oddaje pa bi moralo biti predvajano primerno akustično in vizualno opozorilo, da vsebina ni primerna za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti. Agencija teh opozoril pred in med predvajanjem analizirane programske vsebine ni zasledila. Po telemetričnih podatkih podjetja AGB Nielsen je 20. 10. 2011 2,2 odstotka ali približno 4.500 vseh gledalcev, starih od 4 do 14 let, ki so bili v Sloveniji v času trajanja prispevka pred televizijskimi zasloni, spremljalo televizijski program TELEVIZIJA SLOVENIJA 1 /SLO 1/. Po teh podatkih je 21. 10. 2011 televizijski program TELEVIZIJA SLOVENIJA 1 /SLO 1/ spremljalo 1,9 odstotka ali približno 3.400 vseh gledalcev, starih od 4 do 14 let, ki so bili v Sloveniji v času trajanja prispevka pred televizijskimi zasloni.

Tretji odstavek 84. člena ZMed določa, da televizijski programi lahko predvajajo informativne in izobraževalne programe ter umetniška avdiovizualna dela, ki vključujejo prizore nasilje ali seksualnosti ob upoštevanju estetskih in etičnih meril, ki jih sami vnaprej določijo. Televizijski prizori, ki vključujejo nasilje ali seksualnost se lahko izjemoma predvajajo tudi v drugih oddajah, pod pogojem, da ne gre za vsebine, ki bi kršile estetska in etična merila iz prejšnjega stavka. Pred začetkom predvajanja oddaj in del iz prvega stavka oziroma prizorov iz drugega stavka tega odstavka mora biti objavljeno akustično in vizualno opozorilo, da niso primerne za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti, med njihovim predvajanjem pa morajo biti označene z ustreznim vizualnim simbolom. Prvi odstavek 4. člena Pravilnika določa, da mora biti vizualni simbol jasno viden, razumljiv in prepoznaven, medtem ko tretji odstavek 4. člena Pravilnika določa podobo vizualnega simbola.

Skladno s prvim odstavkom 138. člena in tretjim odstavkom 146. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 47/2009 Odl.US: U-I-54/06-32 (48/2009 popr.), 8/2010; v nadaljevanju: ZUP) je Agencija izdajatelju poslala poziv k izjasnitvi št. 0612-66/2011/3 (v nadaljevanju: poziv) z dne 23.12. 2011, v katerem ga je pozvala, da v roku osmih (8) dni od prejema poziva poda morebitne pisne pripombe k ugotovitvam Agencije.

Iz vročilnice je razvidno, da je izdajatelj poziv št. 0612-66/2011/3 prejel 9. 1. 2012, do dne izdaje te odločbe pa Agencija s strani izdajatelja ni prejela nobenega pisnega odgovora na zadevni poziv.

Na podlagi dejstev, ki izhajajo iz analize in na podlagi Izdajateljeve izjasnitve, Agencija ugotavlja, da Izdajatelj analiziranega programa ni predvajal skladno s programskimi zahtevami in omejitvami, ki so po ZMed veljale za televizijske programe v času predvajanega programa. V primeru, ko Agencija z odločbo ugotovi kršitve, skladno s prvo alinejo tretjega odstavka 109. člena ZMed Izdajatelju izda pisno opozorilo in odredi, da se ugotovljene kršitve v programu odpravijo v predpisanem roku. Tekom postopka strokovnega nadzorstva je dne 17. 11. 2011 sicer začel veljati nov Zakon o avdiovizualnih medijskih storitvah (Uradni list RS, št. 87/2011; v nadaljevanju: ZAvMS), ki pa v drugem odstavku 47. člena določa, da se postopki v zvezi z nadzorom nad izvajanjem programskih zahtev in omejitev iz ZMed, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona in do njegove uveljavitve niso bili končani, končajo po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona. Zato je Agencija postopek v celoti vodila v skladu z določbami ZMed.

APEK

Ker je Agencija ugotovila, da izdajatelj pred začetkom predvajanja nasilne vsebine v oddaji ni objavil ustreznega akustičnega in vizualnega opozorila, da vsebina ni primerna za otroke in mladoletnike do 15. leta starosti, med njenim predvajanjem pa je ni označil z ustreznim vizualnim simbolom kot to določa 84. člen ZMed, je Agencija odločila, kot je navedeno v 2. točki izreka te odločbe in Izdajatelju naložila ravnanje v skladu s 14. členom ZAvMS. Čeprav je izdajatelj kršil določbo ZMed, ta določba v času izdaje te odločbe ne velja več, zato Agencija od izdajatelja ne more zahtevati ravnanja v skladu z neveljavno zakonodajo, temveč le v skladu z veljavno. Ker vsebinsko isto materijo (zaščita otrok in mladoletnikov) ureja ZAvMS v 14. členu, mora izdajatelj ravnati v skladu s tem zakonom.

Na podlagi prve alineje tretjega odstavka 109. člena ZMed ima Agencija v primeru ugotovljenih kršitev določb ZMed pravico in dolžnost izdajatelja televizijskega programa pisno opozoriti in odrediti, da se ugotovljene nepravilnosti odpravijo v določenem roku, ki ne sme biti krajši od enega (1) meseca in ne daljši od šestih (6) mesecev. Rok se lahko tudi podaljša za največ tri (3) mesece.

Agencija se je pri odločitvi za določitev roka odločala glede na naravo kršitev. Ker Agencija meni, da so ugotovljene kršitve take narave, da jih je treba in hkrati tudi možno odpraviti v najkrajšem času, se je odločila, da za odpravo tovrstnih nepravilnosti odredi rok en (1) mesec.

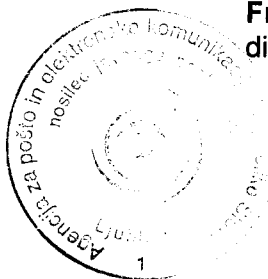
Agencija je na podlagi zgoraj navedenih ugotovitev zaključila, da televizijski program TELEVIZIJA SLOVENIJA 1 /SLO 1/, izdajatelja RTV Slovenija, javni zavod, Kolodvorska 2, 1000 Ljubljana, ki ga zastopa Marko Filli, ni bil predvajan skladno z zakonskimi zahtevami, zato je Agencija odločila, kot je navedeno v izreku te odločbe.

Agencija je v postopku ugotovila, da posebni stroški postopka niso nastali.

Pouk o pravnem sredstvu:

Zoper to odločbo pritožba ni dovoljena. Mogoče je sprožiti upravni spor z vložitvijo tožbe na Upravno sodišče Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana v roku 30 dni od vročitve te odločbe. Tožbo se pošlje po pošti ali vloži neposredno pri pristojnem sodišču v dveh izvodih.

Postopek vodil:
Igor Žabjek

Franc Dolenc
direktor

Vročiti: RTV Slovenija, javni zavod, Kolodvorska 2, 1000 Ljubljana – po 91. členu ZUP